

A History of the Modern Middle East

تاریخ خاورمیانه مدرن (۶)
ولیم کلیوند
ترجمه: عسکر قهرمانپور

بخش اول: توسعه تمدن اسلامی تا قرن هجدهم

وقتی از اسلام حرف می‌زنیم، تصویر اول اغلب صحرای خشک و کم‌جمعیت عربستان است؛ جایی که پیامبر اسلام، محمد(ص)، در سال‌های ۶۱۰ تا ۶۳۲ میلادی وحی الهی را دریافت کرد. اما داستان اسلام به همان چند سال و یک سرزمین محدود خلاصه نمی‌شود. در قرن‌های پس از رحلت پیامبر، عرب‌ها از شبه‌جزیره بیرون آمدند و امپراتوری‌های عظیم ساختند که از اسپانیا تا مرزهای هند امروز گسترده بود. جالب اینجاست که پایتخت‌های بزرگ آن روزگار، دمشق و بغداد - نه در عربستان، بلکه در دل سرزمین‌هایی با تمدن‌های کهن و تاریخ هزارساله قرار داشتند.

برای فهم رشد اسلام و تمدن اسلامی، باید بدانیم خاورمیانه پیش از اسلام هم محل رفت‌وآمد اندیشه‌ها، تجربه‌های دینی و شیوه‌های گوناگون اداره جامعه بود. اسلام بر شاهانه‌های همین پیشینه استوار و از آن جان گرفت. همان‌طور که ایرا لاپیدس، پژوهشگر برجسته می‌گوید: «اسلام در مکه زاده شد، اما ریشه‌هایش در فلسطین، بابل و پرسیپولیس هم هست.» تمدن‌های باستانی خاورمیانه، حدود ۳۵۰۰ سال پیش از میلاد، در جنوب عراق شکل گرفتند. آنجا شهرهایی سربرآوردند که خط، دولت و آیین‌های پیچیده داشتند.

حدود ۲۴۰۰ سال پیش از میلاد، این شهرها به امپراتوری‌های منطقاله پیوستند؛ قدرت‌هایی که جمعیت‌های گسترده را با قوانین مشترک گردهم می‌آوردند. در مصر، تمدنی باشکوه زیر فرمان فرارانه شکل گرفت؛ همان فرعون‌هایی که معابد و اهرامشان هنوز بر کرانه نیل خوندنایی می‌کنند. در ایران هخامنشی (۵۵۰ تا ۳۳۱ پیش از میلاد)، امپراتوری‌ای از مصر تا آسیای میانه گسترش یافت و وحدت تازه‌ای به منطقه بخشید.

به زبان ساده، اسلام در بستر تاریخی طولانی و غنی رویداد؛ تاریخی پر از تجربه انسانی، باورهای دینی و هنر اداره جوامع. پس از فتوحات اسکندر مقدونی در قرن چهارم پیش از میلاد، خاورمیانه چهره تازه‌ای یافت. از ایران تا کرانه‌های مدیترانه، فرهنگی نو لایه‌لایه بر سنت‌های کهن نشست و زبانی مشترک پدید آمد؛ یونانی. شهرهایی مانند اسکندریه در مصر و انطاکیه در سوریه به مراکز علم و دانش بدل شدند. نخبگان شهرنشین، از مصر گرفته تا آسیای صغیر، زبان یونانی را برگزیدند تا با هم گفت‌وگو کنند و اندیشه‌های تازه را به اشتراک بگذارند.

جریان جذب اندیشه‌های تازه، با ورود رومی‌ها ادامه یافت. در قرن اول پیش از میلاد، مصر، فلسطین، سوریه و آناتولی به قلمرو روم افزوده شدند. رومی‌ها با نظام اداری کارآمدشان این سرزمین‌ها را سامان دادند، اما نکته جالب اینجاست که فرهنگ غالب همچنان یونانی ماند، نه لاتینی.

وقتی امپراطور روم در سال ۳۳۰ میلادی پایتخت را از روم به قسطنطنیه (استانبول امروز) منتقل کرد، رنگ و بوی شرقی امپراطوری پرنرنگ‌تر شد. پس از سقوط روم غربی، این هویت شرقی در قالب امپراطوری بیزانس ادامه یافت؛ جایی که هم یادگار شیوه‌های اداری روم بود و هم بازتابی از تمدن یونانی.

علاوه بر این، دفتر دادستان کل ونزوئلا، گونزالس و ماجادو را به تحریک نیروهای پلیس و ارتش برای نافرمانی از قانون، غصب قدرت و تحریک به شورش متهم کرد. مادورو بعد اعلام کرد که ماجادو پس از انتخابات مخفی شده و سپس کشور را ترک کرده و اکنون در اسپانیا به سر می‌برد.

«استیون چونگ» سخنگوی کاخ سفید روز گذشته در پستی که در شبکه اجتماعی «ایکس» منتشر کرد، در انتقاد از نحوه اعطای جایزه صلح نوبل نوشت: «کمیته نوبل ثابت کرد سیاست را بر صلح ترجیح می‌دهد.»

خلیل الحیه: توافق پایان جنگ و آتش بس دائم در غزه حاصل شد

رئیس جنبش حماس در نوار غزه از حصول توافق برای پایان جنگ و آغاز آتش بس دائم در منطقه خبر داد و گفت در چهارچوب این توافق به دست آمده، ۲۵۰ تن از اسرای قهرمان ما که به حبس ابد محکوم شده‌اند و هزار و ۷۰۰ نفر از اسرای نوار غزه آزاد خواهند شد. «خلیل الحیه» پنجشنبه شب طی سخنانی در تجلیل از ایستادگی مردم غزه، شجاعت رزمندگان مقاومت و نقش واسطه‌ها گفت: «قهرمانی‌های مردان مقاومت را که از نقطه صفر جنگیدند و همچون کوه استوار در برابر تانک‌های اشغالگران ایستادند، می‌ستایم.» وی تأکید کرد که قهرمانان مقاومت، تمامی نقشه‌های دشمن برای آوارگی، گرسنگی و ایجاد هرج و مرج را با شکست مواجه کردند. خلیل الحیه خاطر نشان کرد که حماس با مسئولیت‌پذیری بالا با طرح رئیس جمهوری آمریکا برخورد کرده و پاسخی ارائه داده است که منافع مردم فلسطین را تأمین کرده و از خون آنان محافظت کند. او سپس اعلام کرد: «ما به حصول توافق برای پایان دادن به جنگ و تجاوز علیه مردممان و آغاز اجرای آتش بس دائم دست یافته‌ایم.» الحیه در ادامه، ضمن گرامی‌داشت یاد و خاطره نبرد باشکوه هفتم اکتبر، به شهدای رهبران و فرماندهان آغازگر عملیات «طوفان الاقصی» اسماعیل هنیه، صالح العاروری، یحیی سنوار و الضیف ادای احترام کرد.

الحیه تأکید کرد که حماس ضمانت‌های لازم را از واسطه‌ها و دولت آمریکا دریافت کرده و همگی بر پایان کامل جنگ تأکید کرده‌اند.

جنگنده و حتی کشتی‌های جنگی اسرائیلی وجود داشته است. «ابوعزوف گفت خانواده‌ها شروع به حرکت به سمت شمال نوار غزه کرده‌اند، اما

ترویج حقوق دموکراتیک برای مردم ونزوئلا و مبارزه برای دستیابی به یک انتقال عادلانه و صلح‌آمیز از دیکتاتوری به دموکراسی» خوانده شده، دریافت کرد. پیش از این کارشناسان و فعالان حقوق بشری از سیاسی بودن این جایزه انتقاد کرده بودند. ماجادو به‌عنوان رهبر مخالفان مادورو قصد داشت در انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۲۴ ونزوئلا شرکت کند اما دادگاه او را به دلیل «دست داشتن در یک توطئه فساد» به رهبری «خوان گویا» که در سال ۲۰۱۹ به‌طور غیرقانونی خود را

در حالی که «دونالد ترامپ»، رئیس جمهوری آمریکا تلاش و تبلیغات زیادی را صرف کرد تا بتواند به جایزه صلح نوبل به بهانه تلاش‌هایش برای واسطه‌گری برای توقف برخی درگیری‌ها در جهان دست یابد اما از رسیدن به این جایزه ناکام ماند. «کمیته نوبل» در اسلو، روز جمعه «ماریا کورینا ماجادو» چهره مخالف دولت ونزوئلا که از سوی غرب حمایت می‌شود را برنده جایزه صلح نوبل اعلام کرد. چهره مخالف دولت ونزوئلا جایزه صلح نوبل را به دلیل آنچه «تلاش بی‌وقفه در

ترامپ به آرزوی نرسید

نوبل صلح
به ماجادو رسید

رژیم صهیونیستی به آتش بس در غزه پایبند می‌ماند؟

اما واگرهای یک توافق

گزارش

خود، آتش بس را نقض کند، بی‌مورد نیست. به ادعای کارشناسان، آنچه در آینده اتفاق می‌افتد، هنوز مشخص نیست. ترامپ روز پنجشنبه مجدداً تأکید کرد که اولویت اصلی او آزادی اسیران است و به نظر نمی‌رسد که کاملاً به پایان دادن دائمی به جنگ متعهد باشد. ترامپ در پاسخ به این سؤال که آیا تضمینی وجود دارد که حماس خلع سلاح شود و اسرائیل به بمباران غزه بازنگردد، گفت: «اولین کاری که ما انجام می‌دهیم، بازگرداندن اسراست... بعد از آن، خواهیم دید.»

پس از امضای توافق، انتظار می‌رود نیروهای اسرائیلی به خطی که با رنگ زرد مشخص شده است، عقب‌نشینی کنند. نقشه‌هایی پس از مذاکرات در مصر هنوز منتشر نشده است، اما بر اساس نقشه ۴ اکتبر، منطقه داخل خط زرد تقریباً ۱۵۵ کیلومتر مربع (۶۰ مایل مربع) را نشان می‌دهد و حدود ۲۱۰ کیلومتر مربع (۸۱ مایل مربع) یا ۵۸ درصد از غزه، تحت کنترل اسرائیل باقی می‌ماند.

نکته قابل توجه این است که نیروهای اسرائیلی در چندین محله فلسطینی یعنی بیت لاهیه، بیت حانون، بخش‌هایی از شجاعیه، نقاح و زیتون، بیش از نیمی از خان یونس و تقریباً تمام استان رفح که قبلاً پرجمعیت بودند، باقی خواهند ماند. علاوه بر این، اسرائیل همچنان کنترل تمام گذرگاه‌های ورودی و خروجی غزه، از جمله گذرگاه رفح با مصر را در دست خواهد داشت.

طبق طرح ۲۰ ماده‌ای که توسط دونالد ترامپ و بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل در ۲۹ سپتامبر اعلام شد که بدون نظر فلسطینی‌ها تدوین شده است، اسرائیل قرار است در سه

از ساعات اولیه صبح جمعه، پس از نهای شدن آتش بس جنگ در غزه و اجرایی شدن آن، این باریکه در وضعیتی از نگرانی و آرامش محتاطانه فرو رفته است. دفتر نخست‌وزیر اسرائیل صبح جمعه اعلام کرد که دولت رسماً پیشنهاد ترامپ برای پایان دادن به جنگ در غزه و بازگرداندن اسرا را تصویب کرده است. سی‌ان‌ان به نقل از مقامات اسرائیلی گزارش داد که آتش بس بلافاصله پس از تصویب توافق توسط دولت اسرائیل اجرایی خواهد شد.

این در حالی است که ارتش اشغالگر اسرائیل پس از آتش بس نیز صبح جمعه حملات هوایی به شهر غزه و خان یونس را ادامه داد که بیش از ۴۰ نفر شهید و مجروح برجای گذاشت.

صبح پنجشنبه، ترامپ اعلام کرد که اسرائیل و حماس در مورد مرحله اول طرح آتش بس و تبادل اسرا به توافق رسیده‌اند. این توافق پس از چهار روز مذاکره غیرمستقیم بین دو طرف در شرم‌الشیخ، با مشارکت ترکیه، مصر و قطر و تحت نظارت ایالات متحده حاصل شد. تل‌آویو تضمین می‌زند که ۴۸ اسیر اسرائیلی در غزه وجود دارد که ۲۰ نفر از آنها هنوز زنده هستند. در همین حال، بیش از ۱۱ هزار و ۱۰۰ فلسطینی در زندان‌های این کشور در حال رنج بردن از شش‌جبهه، گرسنگی و بی‌توجهی پزشکی هستند.

برخی از تحلیلگران می‌گویند نگرانی‌ها مبنی بر اینکه اسرائیل ممکن است پس از آزادی اسرای

آگهی مناقصه عمومی

نوبت دوم مناقصه شماره ۴۰۴/۰۲۶ (یک مرحله‌ای)

شرکت فجر انرژی خلیج فارس
Persian Gulf Fajr Energy Co.

شرکت فجر انرژی خلیج فارس در نظر دارد باستناد مصوبه کمیسیون معاملات، تأمین یک ست پره ثابت و متحرک گازی V94.2.5 به‌همراه متعلقات ذیل را، از طریق مناقصه عمومی یک مرحله‌ای به شرکت واجد شرایط واگذار نماید:

موضوع مناقصه عبارت است از تأمین، بارگیری، حمل و تحویل دو عدد FLAME TUBE توربین گازی V94.2.5 به‌همراه متعلقات مورد نیاز شرکت فجر انرژی خلیج فارس به‌شماره مناقصه ۴۰۴/۰۲۶ و درخواست خرید شماره ۰۴۳۹۹۰۴ باستناد شرح کار موجود در اسناد و به شرح ذیل:

ردیف	کد انبار	شرح کالا	مقدار	واحد کالا
1	9910135143	"FLAME TUBE, COMPLETE FOR GAS TURBINE V94.2.5 WITH -SURFACE HARDING -BRICKS -HOLDERS ASSEMBLED -WEAR COATING -FLAME PLATE -AIR PLATE -BASE PLATE IN ANY POINT OF IT -SWIRLERS AND HOLDING PLATE AND BOLTS AND PINS - OTHER ACCESSORIES KKS NO. MBM19HA004G"	2	NO

۱- محل تحویل کالا: بندر امام خمینی (ره) - منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی - سایت ۴-انبار دریافت و صدور شرکت فجر انرژی خلیج فارس

۲- مدت پیمان: شش ماه شمسی می‌باشد.

۳- زمان دریافت اسناد: مطابق برنامه زمان بندی در سامانه

۴- تلفن تماس: ۰۵۲۱۷۱۳۹۹-۰۵۲۱۷۱۳۹۷-۰۵۲۱۷۱۹۲۰۰-۰۵۲۱۷۱۹۲۰۰ (۰۶۱)

۵- نوع و مبلغ سپرده شرکت در مناقصه: ضمانت‌نامه بانکی معتبر به مبلغ ۲۷,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (بیست و هفت میلیارد ریال)

۶- سایر اطلاعات و جزئیات مربوط در اسناد مناقصه آمده است.

۷- آگهی فوق در پایگاه اینترنتی به آدرس www.fepg.ir قابل مشاهده می‌باشد.

۸- نحوه خرید اسناد: متقاضیان محترم می‌بایست جهت تهیه و خرید اسناد مناقصه به تارنمای شرکت فجر انرژی خلیج فارس، بخش مزایده و مناقصه، سامانه مدیریت معاملات به آدرس Dargah.fepg.ir مراجعه و ضمن تکمیل اطلاعات مورد نیاز نسبت به دریافت فایل اسناد مناقصه شماره ۴۰۴/۰۲۶ اقدام نمایند.

۹- محل تحویل پاکت‌ها به مناقصه‌گزار: خوزستان - بندرامام خمینی (ره) - منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی - شرکت فجر انرژی خلیج فارس - سایت ۲ - کدپستی: ۶۳۵۶۱۷۸۷۲۱ - صندوق پستی: ۱۱۷ - دبیرخانه کمیسیون معاملات می‌باشد.

۱۰- ارائه سوابق و مدارک مزبور هیچ‌گونه حقی برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد. تأمین‌کننده متعهد به حداکثر استفاده از توان داخلی خواهد بود.

۱۱- در صورت نیاز به اطلاعات اضافی و یا هرگونه ابهام از طریق تلفن تماس‌ها و نامبر اعلام شده در بند ۴ اطلاع‌رسانی شود.

روابط عمومی شرکت فجر انرژی خلیج فارس

آگهی مناقصه عمومی

نوبت دوم مناقصه شماره ۴۰۴/۰۲۷ (یک مرحله‌ای)

شرکت فجر انرژی خلیج فارس
Persian Gulf Fajr Energy Co.

شرکت فجر انرژی خلیج فارس در نظر دارد باستناد مصوبه کمیسیون معاملات، تأمین یک ست پره ثابت و متحرک کمپرسور توربین ALSTOM GT11 N2 EV با مشخصات ذیل را، از طریق مناقصه عمومی یک مرحله‌ای به شرکت واجد شرایط واگذار نماید:

موضوع مناقصه عبارت است از تأمین، بارگیری، حمل و تحویل یک ست پره ثابت و متحرک کمپرسور توربین ALSTOM GT11 N2 EV مورد نیاز شرکت فجر انرژی خلیج فارس به‌شماره مناقصه ۴۰۴/۰۲۷ و درخواست خرید شماره ۰۳۳۹۹۰۷ باستناد شرح کار موجود در اسناد و به شرح ذیل:

ردیف	شرح کالا	مقدار	واحد کالا
	P/ ALSTOM GAS TURBINE TYPE GT11N2 EV		
1	VARIABLE INLET GUIDE VANE ROW COMPLETE	۱	ST
2	VARIABLE GUIDE VANE ROW 1, ROW2	۱	ST
3	COMPRESSOR GUIDE VANE ROW 3, ROW4, ROW5, ROW6, ROW7, ROW8, ROW9	۱	ST
4	COMPRESSOR VANE, ROW 10 , ROW 11, ROW 12, ROW 13, ROW 14	۱	ST
5	OUTLET VANE ROW, COMPLETE	۱	ST
6	COMPRESSOR BLADE, ROW 1 , ROW 2, ROW 3, ROW 4, ROW 5, ROW 6, ROW 7, ROW 8, ROW 9, ROW 10, ROW 11, ROW 12, ROW 13, ROW 14	۱	ST

۱- محل تحویل کالا: بندر امام خمینی (ره) - منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی - سایت ۴-انبار دریافت و صدور شرکت فجر انرژی خلیج فارس

۲- مدت پیمان: دوازده ماه شمسی می‌باشد.

۳- زمان دریافت اسناد: مطابق برنامه زمان بندی در سامانه

۴- تلفن تماس: ۰۵۲۱۷۱۳۹۹-۰۵۲۱۷۱۳۹۷-۰۵۲۱۷۱۹۲۰۰-۰۵۲۱۷۱۹۲۰۰ (۰۶۱)

۵- نوع و مبلغ سپرده شرکت در مناقصه: ضمانت‌نامه بانکی معتبر به مبلغ ۹۹۷,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (نود و نه میلیارد و هفتصد میلیون ریال)

۶- سایر اطلاعات و جزئیات مربوط در اسناد مناقصه آمده است.

۷- آگهی فوق در پایگاه اینترنتی به آدرس www.fepg.ir قابل مشاهده می‌باشد.

۸- نحوه خرید اسناد: متقاضیان محترم می‌بایست جهت تهیه و خرید اسناد مناقصه به تارنمای شرکت فجر انرژی خلیج فارس، بخش مزایده و مناقصه، سامانه مدیریت معاملات به آدرس Dargah.fepg.ir مراجعه و ضمن تکمیل اطلاعات مورد نیاز نسبت به دریافت فایل اسناد مناقصه شماره ۴۰۴/۰۲۷ اقدام نمایند.

۹- محل تحویل پاکت‌ها به مناقصه‌گزار: خوزستان - بندرامام خمینی (ره) - منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی - شرکت فجر انرژی خلیج فارس - سایت ۲ - کدپستی: ۶۳۵۶۱۷۸۷۲۱ - صندوق پستی: ۱۱۷ - دبیرخانه کمیسیون معاملات می‌باشد.

۱۰- ارائه سوابق و مدارک مزبور هیچ‌گونه حقی برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد. تأمین‌کننده متعهد به حداکثر استفاده از توان داخلی خواهد بود.

۱۱- در صورت نیاز به اطلاعات اضافی و یا هرگونه ابهام از طریق تلفن تماس‌ها و نامبر اعلام شده در بند ۴ اطلاع‌رسانی شود.

روابط عمومی شرکت فجر انرژی خلیج فارس